

Z robov podob v gube telesa

Pop/Kultura - Tekst: Mojca Puncer

Pri Zavodu Emanat so v klubskem ozračju Menze pri koritu pripravili prvo letošnjo premiero, Zamrznjene podobe. V njej koreografinja, plesalka, pedagoginja in vodja zavoda Maja Delak (pod psevdonomim Wanda) nastopa skupaj z glasbenikom in multimedijskim umetnikom Luko Prinčičem (Nova deViator), s katerim sta natanko pred letom dni v Ljubljani prvič uprizorila večmedijsko predstavo Poti ljubezni.

Luka Prinčič oziroma Nova deViator in Maja Delak alias Wanda v Zamrznjenih podobah raziskujeta razmerja med različnimi umetniškimi mediji, a tudi med podobami, njihovimi reprezentacijami in identitetami. (Foto: Nada Žgank / Memento)

Vstopanje dveh različnih umetniških profilov v ustvarjalni proces je obema odprlo nova polja raziskovanja: tako se je Delakova bolj posvetila zvoku, glasbi, elektroniki, pisanju besedil, vokalni interpretaciji, na drugi strani pa se je Prinčič podal v proces raziskovanja giba, odrske prezenca, pri čemer se vse bolj posveča tudi performativnim in ne le zvočnim interpretacijam obravnavanih tem. V temelju njunih iskanj so načini sodelovanja (svetovanje Maje Smrekar, Irene Tomažin in drugih), preko katerih razširjata zamisel o koncertni obliki predstave. Poleg bolj strukturiranih glasbenih delov in videa sta artikulirala še druge vidike: posebno pozornost sta namenila performativnim akcijam in koreografiji v smislu organizacije prostora.

Vsebinsko se predstava navezuje na teme seksualnosti, kritike pornografije in izrabe medija v namene trženja podobe ženskega telesa, tako da se Zamrznjene podobe zdijo logično nadaljevanje predhodnega sodelovanja. Performans učinkovito črpa iz raziskav reprezentacije ženskega telesa; avtorja z uporabo videa vpeljujeta feministične perspektive različnih socialnih, kulturno-političnih in zgodovinskih kontekstov, da bi pokazala na dominantne mite v družbi med drugim vidimo nastop Delakove v vlogi Playboyeve zajčice, ki oživilja podobo pobjagovljenja ženskega telesa. Po drugi strani performerka s posedovanjem tehnologije privzema nekatere moške attribute. Brisanje meja med spoloma poteka skozi izmenjavo vidnih znamenj, z moduliranjem glasu in podob ter s posledično relativizacijo stereotipiziranih družbeno-spolnih obeležij iz množičnih medijev. Akterja sta se lotila kompleksne raziskave vlog opazovalca in opazovanega kot dveh ključnih potez za izgradnjo identitete posameznika (ona ga snema, ko preoblečen v žensko sledi navodilom vadiateljice s posnetka ameriške TV oddaje itn.). Pred pogledom objektivna se vzpostavljamo v poziranju, poskušamo si izdelati drugo telo - podobo, ki telo oživilja ali ga omrtvi.

Uprizarjanje posameznih prizorov poteka v znamenju humorne distance. Skozi soočenja različnih medijev se samorefleksijski pogled na izgradnjo lastne identitete izkaže kot usodno razpet med podobo telesa in njenim preostankom. Asociativnost besed, podob in zvočenj izrisuje spolne identitete na vse bolj izmuzljivih mejah med javnim in zasebnim. Ne nazadnje gre tudi za etično vpraševanje o statusu resničnosti onkraj tehničnih in estetskih vprašanj. Ali resničnost izgine, ker je oko ne more shraniti? Kaj shrani oziroma zamrzne podoba? Kaj pri tem skriva? Tovrstna vprašanja so odraz težnje po odprti, interdisciplinarni obravnavi podob. V tem smislu je medialnost podob izraz izkušnje telesa, medtem ko vsaka podoba uteleša enega od načinov gledanja.

Performans posega po skrajnih mejah podob, ki jih želeči subjekt iz polja vizualnega komaj zavedno povleče med gube lastnega telesa. Veliko podob je pod našimi pogledi mrtvih ali pa vzbujajo le raztreseno zanimanje. Tako je tudi s posameznimi prizori, ki so v svoji ikonografiji manj berljivi od drugih, vendar pa performans kot celota - spričo prepričljive izvedbe obeh nastopajočih - učinkuje formalno in vsebinsko zaokroženo. Predstava izzveni v znamenju novih povezav, a tudi kratkih stikov, zlasti z vidika razmerij moči, erotizma in iskanja ljubezni kot temeljnih vezi.

- [Pošlji](#) [Povečaj](#)
Top iz rubrike
[Avantgarda kot ključ za razumevanje Hugh Jackman na Broadwayu kot Houdini](#)